

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. De Episcopi potestate circa locu[m] sacrificij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

qui nullam rationem assignant, posset tamen hæc asserti: Nam vel illa assuta uteris ex intentione sacrificandi in ipsa: & sic mortaliter peccas adhibendo planetam non benedictam: vel illa uteris non ex intentione sacrificandi in ipsa, & tunc non benedicitur, quia benedicitur vestis ex ipso sacrificio, in probabili illa intentione, quando vestis inservit sacrificio: at non inservit sacrificio illa, quam ex tua intentione, licet materialiter tecum habeas, sicuti habes ceteras usuales vestes, & nullo modo refert ad sacrificium. Confirmatur: nam si Episcopus benedictionem proferret presentibus duabus Planetis, (cum intentione benedicens hanc, & non illam, certe hæc sola benediceretur, non autem illa: pari ergo modo (cum, quod in te nostra facit benedictio suppleat sacrificium) si ad illam vestem sacrificij benedictionem non refert, benedicta remanere non poterit.

Quid juris, quando una vestis sacra mutatur in aliam.

7. Si ex multis, v.g. Amictis immutatis fiat una Alba, & ex multis Stolis iidem immutatis una planeta: talis Alba, & Planeta indigerent benedictione: Dico (immutatis) nam si mutaretur forma sub qua benedicta erant, iam amitterent, ex dictis, benedictionem, atque adeo certa nova benedictione indigerent. Respondeo quod indigerent quia ex una parte tales amicti, & Stola nunquam habuerunt benedictionem Albæ, & Planetæ, & ex alia per illam unionem, nullam benedictionem acquisierunt.

8. Quid si tales Amicti, & Stola iterum disruerentur, & redirent ad pristinam formam, novæ benedictione indigerent? Respondeo nequaquam indigere; quia, cum supponamus, non amisisse suam formam, non desierunt esse iidem Amicti, & Stola, quæ erant prius.

9. Quod si ex Stola fiat Manipulus, & ex Manipulo Stola, juxta dicta §. 2. num. 2. non est necesse ut ad hunc novum usum, sicut nec deinde, quando forte redirent ad suum pristinum, nova benedictione benedicantur, quia Stola, & Manipulus non sunt diversæ vestes, solum enim una est brevior, alia longior, atque adeo una non indiget diversa benedictione ab altera. Sic Fagund. 1. *Eccl. præcept. lib. 3. cap. 2. §. 1. 3.*

CAPVT VI.

De Loco Sacrificij.

§. I. Quisnam ille sit.

1. Sacratissimum Missæ sacrificium, Primò, in Ecclesia consecrata offerri potest, & quidem olim solum in hac offerri poterat. Secundo in Ecclesia seu publico Oratorio benedictis. Tertiò, in Oratorio privato non benedicto, quod tamen ad sacrificij usum, veluti permanenter, deputatum est. Quartò in loco decenti, licet profano, ab habente ad hoc potestatem, designato, qui ad sacrificium celebrandum, veluti actualiter, semel, aut iterum, seu quoties expediens fuerit, deputetur.

2. Extra hæc loca celebrare, quidquid dicant Sotus, & Sæ apud Layman. *mor. citandum*, mortale erit. Sic Layman. *lib. 5. tract. 5. cap. 5. num. 2. Azor. som. 1. p. 1. lib. 10. cap. 26. §. 8. Coninch. de Sacr. q. 8. art. 3. d. 1. numero 224.* alique apud Bonac. *de Euchar. disp. quest. ult. p. 9. num. 10.* quia res est ex se gravis, & ita judicatur & omnium Fidelium sensu. Nulla autem incurritur poena saltem ipso facto, ut ex ipsis Sacris Textibus, quos iidem citati, alique apud ipsos, in contrarium afferunt, constare poterit.

3. Excipitur tamen communiter casus necessitatis, in quo potest extra dicta loca sacrificari. Judicatur autem à Doctoribus cum Delugo *de Euchar. disp. 20. sect. 2. num. 48.* Fagundez 1. *Eccl. præcept. lib. 3. cap. 1. §. 4.*

Pasqualig. & decif. 66. Marchin *de ord. tr. 3. p. 348.* casu necessitatis. Primò, quando, aliiui periculum diu puta per mersem, Missa caruisset. Imò, & in solemnioribus festis, eadem carere cogantur. Secundo, quando est magnus populi concursus ad Imaginem, raculis cunctantem, vel quando multi convenerint solemnitate, & non reagit eos Ecclesia. Tertiò, quando in Castris, pro militibus, & in litore pro navigantibus. Potest enim in his similibusque occasionibus, juxta Ecclesiam, vel intra ipsam, etiam dimittimus sub dio, sacrificium fieri. Quod si adit Ordinatio, cum ejus licentia, si non adit, non est de ea loquendum, cum ipsa necessitas illam sufficienter tribuat, per autem exigit Altare, in quo superponantur sacra, cum ceteris necessariis ornamentis, ut in consequentibus, supponimus.

4. Possit in navibus, præsertim grandioribus, quando navigant, ex licentia Pontificis, docet Delugo *sect. 3.* At verò sufficere solam Episcopi licentiam, ninch. *de Sacram. q. 8. art. 3. disp. 1. n. 216.* negat Granado 3. *part. contravers. 6. tract. 1. d. 1. 3. 4.* namque idem Delugo. Omnes probabiliter.

§. II. De Episcopi potestate circa locum Sacrificij.

5. Non est difficultas, quod ad Episcopum, vel alium Prælatum pertineat consecrare, & benedicere Ecclesias, vel Oratoria publica (Oratorium publicum est etiam illud, in quo sit janua privata ad altare alicujus sæcularis, si adit alia janua exposita pro publicis) sed solum difficultas est de duobus potestatibus sacrificij locis insinuat. 1. id est, de Oratorio publico, & de loco profano. In quibus tamen, clariora sunt quæstiones distinguendæ. Primò, an Episcopus possit concedere facultatem celebrandi, per modum actus in quocumque loco decenti domoque privata, profana aliorum, ipso Episcopo absente. Secundo, saltem idem possit in quocumque loco domus laici, in domo profana aliorum, sed coram se seu ipso presente. Tertiò, an possit deputare Oratorium in eadem domo, ut ibi indifferenter ab omnibus per modum publici celebraretur. Quartò, an in domibus privatis profanis aliorum idem possit: de singulis separatim cebo tamen de quarta iustis de causis libens.

An Episcopus possit concedere facultatem celebrandi in modum actus in loco profano, sed decenti extra domum suam ipso absente.

6. Olim id potuit Episcopus, nunc verò non potest. Ita Delugo *de Euchar. disp. 10. sect. 2. num. 49.* Ratio potestatis est ampla concessio ipsi à sacris Canonibus in n. 12. afferendis, attributa. Ratio posterioris est potestatio Concilij Tridentini *sess. 22. in decr. de observ. in Missa. Ne patiantur* (inquit Tridentinum) Episcopi privatis in domibus, atque omnino extra Ecclesiam, & divinum tantum cultum dedicata Oratoria ab eorum privatis designanda, & visitanda, Sanctum hoc sacrificium secularibus, aut regularibus peragi.

7. Illud nota cum Suarez *de Sacr. disp. 81. sect. 3. observandum circa finem.* Layman. *lib. 5. tract. 5. cap. 5. num. 2.* aliiisque, quod licet Tridentinum restringat Episcoporum potestatem, non videtur tamen eis ablata potestas occurrente necessitatis casu, dispensandi, ut fecit sæpius, (quatenus rationabilis causa fuerit) in locum necesse, quamvis profanis usibus destinato, super altare, & ornato, Missam celebrare liceat. Ratio est, quod cum ejusmodi casus frequenter accideret, solent tunc ter necessaria est Episcopis talis dispensandi potestas maxime in Regionibus ab urbe remotioribus.

An id possit in quocunque loco domus sua, vel in domo profana aliorum coram se.

8. Potest Episcopus, in quolibet loco decenti, licet profano, ob suam etiam commoditatem, tum in sua Diocesi, tum extra (etiam Romae, ex Navar. *conf. 1. de privileg.* quia de decisione in contrarium allata ab Ugo- lino apud Gavant. in *praxi Episc. P. Episcopus, n. 9.* appropinquatque Diana *loc. cit.* non constat authenticè) sive in domo, seu palatio suo, sive alieno, sive Domi, sive Ruri cum altari portatili celebrare; immo, & potest cum eadem amplitudine concedere alteri Sacerdoti licentiam ibidem celebrandi coram se, non verò ipso non praesente; ita Delug. *disput. 20. de Euch. sec. 2 n. 29.* Portella in *Resp. p. 3. casu 20. n. 7.* Diana *p. 4. r. 4. ref. 15.* alique apud *Resp. p. 3. casu 20. n. 7.* Rario ducitur ex c. ultimo de *Privileg. in 6.* ubi sic legitur. Quoniam Episcopi, eorumque Superiores se habent in suis Ecclesiis, & Diocesis absente frequentes; nec semper possunt commodè ad Ecclesias accedere pro Missa celebranda, vel audiendi in ipsis, sine qua non transire non debet, absque causa rationabili, ullum diem praesentis Constitutione indulgemus eisdem, ut Altare possint habere viaticum, & in eo celebrare, ac facere eorumque, ubiqueque. Hæc Pontifex, quæ non esse revocata à Tridentino per Portellam *mos.* citandum, inde, ut cætera rationem constat, quia Trident. loquitur de domibus privatis; at locus, ubi Episcopus etiam obiter residet, non est privatus, sed publicus.

9. Vides autem, quod esto causa concessionis fuerit sola absentia Episcopi à sua Ecclesia, concessio tamen est absoluta, & universalis sine limitatione itineris, vel distantie.

10. Sed dictum est (coram se) quia hoc privilegium est personale, ut nimirum ipse Episcopus celebret, vel celebrationi interstintam propterea ex Portella in *Resp. p. 3. casu 20. n. 4.* non poterunt alij Sacerdotes, Episcopo non praesente, tali privilegio gaudere. Adverte tamen, non esse confundendas quaestiones, hic enim agitur de quocunque loco, etiam profano, etiam camera vel aula quidem Episcopi: nam *mos.* agitur de loco deputato ad Sacrificium, v. g. Oratorio, ubi certe poterunt omnes Sacerdotes celebrare, ut in *mos. n. 12.* videbimus.

11. Petes: quando Episcopus, vel alius coram ipso celebret, Fideles, etiam si non sint de familia ejusdem, frustanturne præcepto, si tali Sacro intersint die festivo. Rursus, Episcopo praesente, unus solum, an alij & alij, eodem die, possint ibidem celebrare?

Respondeo ad primum, satisfacere. Cujus ratio dicitur §. 3. num. 6. Ad secundum, licet videatur alicui posse solum unum, quia solum conceditur Missa, quam audit Episcopus, ne transat dies in qua ipse non audiat, ad quod inconveniens vitandum, una latis Missa est: puta tamen posse plures, quia privilegia, quæ non sunt in aliis præjudicium, sunt amplianda; & quia id faveret devotioni Episcopi, plures Missas audire volentis, quam à Canone foveri credendum est.

An possit Episcopus deputare Oratorium in domo sua, ut ibi indifferenter, per modum habitus celebretur.

12. Episcopus potest, domi suæ, sive urbanae, sive rusticanae, sive intra Diocesium, sive extra etiam sine licentia Episcopi in cujus Diocesi moratur (id enim non pertinet ad jurisdictionem contentiosam, sed est quid voluntarium, quod ex Suar. l. 2. de *mat. d. 19. à n. 7.* ipse libere vult exercere extra Diocesium) potest inquam Episcopus, etiam solum Titularis, deputare Oratorium privatum, ubi celebretur Missa indifferenter ab omnibus. Ita Delugo de *Euch. d. 20. sec. 2. num. 50.* Portell. in *Resp. p. 3. casu 20. n. 3.* Hæc doctrina, si alio argumento non firmaretur, sane illud sufficiens esset, nempe id passim sine ullo scrupulo ab Episcopis in usum deduci. Ratio autem fundamentalis est, quia ex una parte hanc facultatem amplissime obtinet Episcopus in jure c. *Missarum*, de

consec. dist. 1. ibi. Missarum solemnitas ubi ipse (Episcopus) permiserit, celebranda esse censetur. Idem dicitur c. *concedimus eodem*: alia loca vide apud Azor. *p. 1. q. 10. c. 26. q. 3.* & ex alia nec Tridentinum, nec aliud Pontificis, decretum id illis prohibet: Tridentinum enim, & si quid aliud decretum prohibens est, loquitur de Oratoriis in domibus privatorum; Domus autem Episcopi privata Domus non est. Ita Portella *num. 3. & 4. citat.* citans Suarium, Navar. & alios.

13. Atque ex tam lata facultate Collige primo, posse plures, & plures Missas in tali Oratorio, eadem die celebrari, sive ab Episcopis familiaribus, sive ab exteris.

Secundo, id fieri posse, absente Episcopo, imo etiam ipso in remotis agente, quia privilegium hoc personale est, simul & locale, id est, concessum tali domui respectu Episcopi, cujus est. Contra autem, si definat talis domus esse Episcopi, amittitur tale privilegium, quia tunc nullus est respectus ad Episcopum. Puto item si locetur aliis, vel etiam si concedatur aliis ejus usus, amitti, seu non vigere privilegium, siquidem jam desinit respectus prædictus, qui non fundatur in domino sed in usu, quem vel ipse, vel saltem sui obtinent talis domus.

Tertio, Fideles, si ibidem intersint Sacro satisfacere præcepto, ut Sacra Congregatio apud Dianam *part. 6. tract. 8. ref. 40.* sine declaravit, & nos universaliter dicemus *infra §. 3. n. 6.*

§. III. De Religiosorum Privilegiis circa locum Sacrificij.

1. **V**T explicentur privilegia in re hac Mendicantium, & eorum, qui cum ipsis in privilegiis communicant quales hodie ferè sunt omnes Religiosi, ex Portella in *dub. Re. V. communicatio, n. 2.* Tambur. *T. 2. de jure Abbatum d. 17. quaestio 1.* tria privilegia sunt distinguenda, quæ jam sigillatim proponam.

Omitto autem disputare an iidem possint pro suo usu benedicere (non quidem consecrare) suas Ecclesias, & consequenter ibi divina celebrare: quia hoc posse, certum est, & sine controversia, ut habetur in compendio privilegiorum Soc. Jesu *V. Oratoria, in fine limitationis* pro qua tamen Societate adest limitatio sui. Generalis, ne id fiat publice, nec nisi Ordinarii absint, vel id gravate faciant.

2. Ex quo ultimo obiter nota cum Henriquez *l. 9. c. 27. n. 1.* posse Episcopos benedicere Ecclesias Religiosorum; & eorundem Oratoria privata in domibus, vel villis deputare ad Sacrificium non obstante exemptione dictorum Religiosorum: Ratio est, quia id cum sit in commodum ipsorum, exemptioni non contradicit, & ex alia parte Oratoria etiam privata Religiosorum non dicuntur esse in domibus privatis, contra quas agit Tridentinum. *sess. 22. decreto de observat. &c.* sed in domibus communitatis, ex Lezana *V. Altare n. 13.* Sed ad rem positam revertamur.

Primum Privilegium Mendicantium, quo possunt celebrare per modum actus, in quolibet loco decenti quando versantur in Missionibus.

3. Concessum est Privilegium Societati Jesu à Gregorio XIII. post Concilium Tridentinum cum ejus sufficienti derogatione, & consequenter communicantibus in privilegiis, ut possint Patres in Missionibus, quæ à Superiore sunt, Sacrificium Missæ super Altari viatico, ubique gentium, cum debita reverentia, & honore celebrare, etiam in Castris Militum, modo loca, & si communia, & profana tuta, & honesta sint, & Propositus Generalis, aut per eum Provincialis, eo utendum fore judicaverunt, & posse ibidem Sacram Eucharistiam Fidelibus ministrare. In comp. *Privileg. Soc. Jesu V. Altare. Peyr. tom. 1. in constit. Pyrbr. num. 28.*

4. Ubi nota primò, id posse etiam in Cameris secularium, id enim notat illud (ubique gentium.)

5. Nota secundò, & contra; non posse hoc privilegio gaudere